

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 147/20

Λουξεμβούργο, 24 Νοεμβρίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-59/19
Wikingerhof GmbH & Co. KG κατά Booking.com BV

Ξενοδοχείο που χρησιμοποιεί την πλατφόρμα της εταιρείας Booking.com μπορεί, κατ' αρχήν, να την εναγάγει ενώπιον δικαστηρίου του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένο το ξενοδοχείο, ζητώντας να παύσει τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης

Μολονότι οι ενέργειες που καταγγέλλονται κατ' αυτόν τον τρόπο πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συμβατικής σχέσης, έχει εφαρμογή στην περίπτωση τους ο κανόνας της ειδικής δωσιδικίας των ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιοινεί αδικοπραξίας τον οποίο προβλέπει ο κανονισμός Βρυξέλλες Ια

Το 2009, η Wikingerhof GmbH & Co. KG, εταιρεία που έχει συσταθεί κατά το γερμανικό δίκαιο και εκμεταλλεύεται ξενοδοχείο στη Γερμανία, συνήψε σύμβαση με την Booking.com BV, εταιρεία η οποία έχει συσταθεί κατά το ολλανδικό δίκαιο, εδρεύει στις Κάτω Χώρες και εκμεταλλεύεται διαδικτυακή πλατφόρμα κράτησης καταλυμάτων. Επρόκειτο για τυποποιημένη σύμβαση της Booking.com, στην οποία προβλέπονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Το ξενοδοχείο δηλώνει ότι έχει λάβει αντίγραφο της έκδοσης 0208 των γενικών όρων [...] της Booking.com. Αυτοί υπάρχουν αναρτημένοι στον ιστότοπο της Booking.com [...]. Το ξενοδοχείο βεβαιώνει ότι έχει διαβάσει, κατανοήσει και αποδεχθεί τους όρους. Οι όροι αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας σύμβασης [...]». Η Booking.com τροποποίησε, εν συνεχεία, κατ' επανάληψη τους γενικούς όρους, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στο σύστημα Extranet της εταιρείας αυτής.

Η Wikingerhof διαφώνησε γραπτώς με την προσθήκη στην επίμαχη σύμβαση μιας νέας έκδοσης των γενικών όρων, η οποία γνωστοποιήθηκε από την Booking.com στους αντισυμβαλλομένους της στις 25 Ιουνίου 2015. Η Wikingerhof υποστήριξε, λόγω της δεσπόζουσας θέσης της Booking.com στην αγορά των υπηρεσιών διαμεσολάβησης και διαδικτυακών πυλών κράτησης καταλυμάτων, δεν είχε άλλη επιλογή από το να συνάψει τη σύμβαση και να υποστεί τις συνέπειες των μεταγενέστερων τροποποιήσεων των γενικών όρων της Booking.com, μολονότι ορισμένες πρακτικές της τελευταίας είναι αθέμιτες και, ως εκ τούτου, αντίθετες προς το δίκαιο του ανταγωνισμού.

Ακολούθως, η Wikingerhof άσκησε ενώπιον του Landgericht Kiel (πρωτοδικείου του Κιέλου, Γερμανία) αγωγή με αίτημα να απαγορευθεί στην Booking.com (i) να προσθέτει, χωρίς τη συγκατάθεση της Wikingerhof, την ένδειξη «πιο συμφέρουσα τιμή» ή «μειωμένη τιμή» δίπλα στην τιμή η οποία αναγράφεται από το ξενοδοχείο στη διαδικτυακή πλατφόρμα κράτησης καταλυμάτων (ii) να της στερεί την πρόσβαση στα στοιχεία επικοινωνίας τα οποία παρέχουν στην πλατφόρμα οι αντισυμβαλλόμενοι της Booking.com και (iii) να εξαρτά τη σειρά εμφάνισης του ξενοδοχείου της, όταν υποβάλλονται αιτήματα αναζήτησης, από τη χορήγηση προμήθειας άνω του 15 %. Το Landgericht Kiel έκρινε ότι δεν είχε διεθνή δικαιοδοσία και κατά τόπον αρμοδιότητα, κρίση η οποία επιβεβαιώθηκε κατ' έφεση από το Oberlandesgericht Schleswig (εφετείο του Σλέσβιχ, Γερμανία). Κατά το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, πέραν του ότι τα γερμανικά δικαστήρια δεν είχαν, βάσει του κανονισμού 1215/2012¹ (κανονισμός Βρυξέλλες Ια), γενική διεθνή δικαιοδοσία επειδή η Booking.com εδρεύει στις Κάτω Χώρες, δεν θεμελιωνόταν εν προκειμένω ούτε η ειδική δωσιδικία του τόπου εκπλήρωσης της συμβατικής παροχής, δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1215/2012, ούτε η ειδική δωσιδικία του τόπου επέλευσης του ζημιολογού γυγονότος σε

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1).

περιπτώσεις ενοχών εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 2, του ίδιου κανονισμού.

Κατόπιν της αναίρεσης (Revision) που άσκησε η Wikingerhof υποστηρίζοντας ότι κακώς το Oberlandesgericht Schleswig αποφάνθηκε ότι η επίμαχη αγωγή δεν εμπίπτει στη διεθνή δικαιοδοσία του επί ενοχών εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία), ενώπιον του οποίου ασκήθηκε η αναίρεση, υπέβαλε με τη σειρά του στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Το Δικαστήριο ερωτάται, στο πλαίσιο αυτό, αν το άρθρο 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012 τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση αγωγής που έχει ως αίτημα την παύση ορισμένων ενεργειών πραγματοποιούμενων στο πλαίσιο της συμβατικής σχέσης μεταξύ της ενάγουσας και της εναγομένης και στηρίζεται σε ισχυρισμό περί κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης εκ μέρους της εναγομένης, κατά παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού.

Σκεπτικό του Δικαστηρίου

Σε απάντηση του ως άνω ερωτήματος, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η δυνατότητα εφαρμογής είτε του άρθρου 7, σημείο 1, του κανονισμού 1215/2012 είτε του άρθρου 7, σημείο 2, του ίδιου κανονισμού εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την εξέταση, εκ μέρους τους επιληφθέντος δικαστηρίου, των ειδικών προϋποθέσεων των διατάξεων αυτών. Κατά συνέπεια, όταν ο ενάγων επικαλείται έναν από τους προαναφερθέντες κανόνες, το επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να ελέγξει αν οι αξιώσεις του ενάγοντος είναι, ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού τους κατά το εθνικό δίκαιο, συμβατικής φύσεως ή, αντιθέτως, αδικοππρακτικής ή οιονεί αδικοππρακτικής φύσεως, κατά την έννοια του κανονισμού 1215/2012. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να υπαγάγει μια αγωγή η οποία ασκείται μεταξύ συμβαλλομένων μερών στην κατηγορία των «διαφορών εκ συμβάσεως» ή στην κατηγορία των «ενοχών εξ αδικοππραξίας» κατά την έννοια του κανονισμού 1215/2012, το επιληφθέν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει το είδος της ενοχής, «συμβατικής» ή «αδικοππρακτικής ή οιονεί αδικοππρακτικής», που αποτελεί τη βάση της αγωγής.

Ειδικότερα, μια αγωγή εμπίπτει στις διαφορές εκ συμβάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 1, στοιχείο α', του κανονισμού 1215/2012, αν η ερμηνεία της σύμβασης μεταξύ του εναγομένου και του ενάγοντος παρίσταται αναγκαία προκειμένου να διαπιστωθεί ο θεμιτός ή, αντιθέτως, ο αθέμιτος χαρακτήρας της συμπεριφοράς που προσάπτεται από τον δεύτερο στον πρώτο. Αντιθέτως, όταν ο ενάγων επικαλείται, με το δικόγραφο του, τους κανόνες περί αδικοππρακτικής ή οιονεί αδικοππρακτικής ευθύνης, δηλαδή προβάλλει παράβαση υποχρέωσης εκ του νόμου, και δεν είναι απαραίτητη η εξέταση του περιεχομένου της σύμβασης την οποία αυτός έχει συνάψει με τον εναγόμενο, προκειμένου να κριθεί ο θεμιτός ή αθέμιτος χαρακτήρας της συμπεριφοράς που προσάπτεται στον τελευταίο, δεδομένου ότι η εν λόγω υποχρέωση επιβάλλεται στον εναγόμενο ανεξαρτήτως της σύμβασης, τότε η αιτία της αγωγής αφορά ενοχές εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012.

Εν προκειμένω, η Wikingerhof προβάλλει, με το δικόγραφο της, παραβίαση του γερμανικού δικαίου του ανταγωνισμού, το οποίο προβλέπει γενική απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, ανεξαρτήτως οποιασδήποτε σύμβασης ή άλλης οικειοθελούς δέσμευσης. Συνεπώς, το ζήτημα το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο της υπόθεσης της κύριας δίκης είναι αν η Booking.com προέβη σε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, κατά την έννοια αυτού του δικαίου του ανταγωνισμού. Για να κριθεί, επομένως, αν οι ενέργειες που προσάπτονται στην Booking.com είναι θεμιτές ή αθέμιτες υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού, δεν είναι απαραίτητη η ερμηνεία της σύμβασης μεταξύ των διαδίκων της κύριας δίκης, δεδομένου ότι μια τέτοια ερμηνεία είναι ενδεχομένως αναγκαία μόνον για να διαπιστωθεί κατά πόσον στοιχειοθετείται η ύπαρξη των πρακτικών αυτών.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, υπό την επιφύλαξη σχετικού ελέγχου από το αιτούν δικαστήριο, η αγωγή της Wikingerhof, εφόσον στηρίζεται στην εκ του νόμου υποχρέωση αποχής από κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, αφορά ενοχές εξ αδικοππραξίας ή οιονεί αδικοππραξίας, κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη 📞 (+352) 4303 2582